

26 Ιουνίου, 1991

[ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ,

Αιτητής,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 394/90).

Εκπαιδευτικοί Λειτουργοί — Μισθοδοσία — Αποκοπές και υποβιβασμός μισθολογικής κλίμακας εκπαιδευτικού λειτουργού προϋποθέτουν απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας η οποία θα κοινοποιηθεί στον λειτουργό.

Διοικητικό Δίκαιο — Γενικές Αρχές — Αρχής της χρηστής διοίκησης — Επιβάλλει όπως οι Κανόνες που ρυθμίζουν το δικαίωμα αναζήτησης αποδοχών που καταβλήθηκαν από λάθος ή πλάνη υπόκεινται σε περιορισμούς — Αναζήτηση αποδοχών που έλαβε υπάλληλος καλόπιστα μετά πάροδο μακρού χρόνου δεν μπορούν να διεκδικηθούν. 5
10

Το νομικό ερώτημα το οποίο έρχοις απάντησης στην παρούσα προσφυγή ήταν κατά πόσο ορθά ή όχι έγιναν αποκοπές από τον μισθό του αιτητή, που ήταν πλέον μόνιμος εκπαιδευτικός λειτουργός.

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι: 15

(1) Η αποκοπή και ο υποβιβασμός της μισθολογικής κλίμακας του αιτητή προϋποθέτει απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας η οποία θα έπρεπε να κοινοποιηθεί επίσημα στον αιτητή για να μπορεί να υποβάλει τις παραστάσεις και την ένστασή του. Δεν μπορούσε άλλο όργανο να πάρει τέτοια απόφαση και να ανατρέψει τα δεδομένα με βάση τα οποία ο αιτητής αποδέχθηκε το διορισμό. 20

(2) Η αναζήτηση αποδοχών που έλαβε υπάλληλος καλόπιστα

5 μετά πάροδο μακρού χρόνου, δεν μπορούν να διεκδικηθούν από τους καθ' ων η αίτηση. Υιοθέτηση απόφασης στην υπόθεση 297/89 Άκης Τσικουρή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου που εκδόθηκε 18.12.90 όπου αποφασίστηκε ότι οι Κανόνες που ρυθμίζουν το δικαίωμα της Διοίκησης να αναζητεί αποδοχές που καταβλήθηκαν από λάθος ή πλάνη υπόκεινται σε περιορισμούς σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενη υπόθεση:

10 *Τσικουρή ν. Αρχής Λιμένων Κύπρου (Προσφυγή Αρ. 297/89 ημερ. 18.12.90).*

Προσφυγή.

15 Προσφυγή εναντίον της απόφασης της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας να υποβαθμίσει τον αιτητή από την κλίμακα Α10 στην κλίμακα Α8 και να προβεί σε αποκοπές του μισθού του.

Δ. Χατζηνέστορος, για τον αιτητή.

Ρ. Πετρίδου (Κα.), Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α', για τους καθ' ων η αίτηση.

20 *Cur. adv. vult.*

ΚΟΥΡΡΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Ο αιτητής με την προσφυγή αυτή ζητά από το Δικαστήριο τις πιο κάτω θεραπείες:

25 "1. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσεται άκυρη και χωρίς νομικό αποτέλεσμα η χωρίς προειδοποίηση απόφαση του Καθ' ου η αίτηση για αποκοπή (αναδρομική αποκοπή και συνέχιση αποκοπής) από το μισθό του με μηνιαίες δόσεις, αποκοπή που ισοδυναμεί με παράνομο αναδρομικό υποβιβασμό του και/

30 ή παράνομη σιωπηρή ανάκληση του αρχικού διορισμού του.

2. Δήλωση του Δικαστηρίου με την οποία να κηρύσσ-

σεται άκυρη και χωρίς νομικό αποτέλεσμα η απόφαση του Καθ' ου η αίτηση να υποβαθμίσει τον Αιτητή από την κλίμακα Α10 στην κλίμακα Α8, που έγινε χωρίς οποιαδήποτε σχετική ειδοποίηση και αναδρομικά και/ή όπως κηρυχθεί άκυρη η σιωπηρή ή έμμεση ανάκληση του αρχικού νόμιμου διορισμού του στην κλίμακα Α9.

5

3. 'Εξοδα."

Τα γεγονότα της υπόθεσης σε συντομία είναι τα εξής:

Ο αιτητής είναι καθηγητής Σωματικής Αγωγής. Όπως φαίνεται από την αγόρευσή του, είχε υπηρεσία καθηγητή στην Ελλάδα.

10

Μετά από αίτησή του περιλήφθηκε στις 21/8/87 στους πίνακες διοριστέων καθηγητών Σωματικής Αγωγής στις κλίμακες Α8-Α10.

Στις 30/9/88 του έγινε προσφορά διορισμού, σύμφωνα με τους περί Προσλήψεως Εκτάκτων Υπαλλήλων (Δημόσια και Εκπαιδευτική Υπηρεσία) Νόμους του 1985, πάνω σε έκτακτη βάση, από 1/9/88-28.2.89 (Παρ. Στ). Με την παράγραφο 2 του εγγράφου αυτού, ο μισθός του καθορίστηκε στις £3,382 από 1/9/88, πάνω στις συνδυασμένες κλίμακες Α8 και Α10. Η προσφορά αυτή έγινε αποδεκτή από τον αιτητή.

15

20

Στη συνέχεια, η υπηρεσία του ως εκτάκτου παρατάθηκε μέχρι τις 31/7/89, με τους ίδιους όρους όπως και προηγουμένως, εκτός του μισθού, που καθορίστηκε στις £3,493 το χρόνο από 1/6/89.

25

Ο αιτητής εργαζόταν και πληρωνόταν με βάση το μισθό αυτό μέχρι της λήξεως της συμβάσεώς του.

Όπως φαίνεται από σημείωμα του Προέδρου της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας (Παρ. Γ') προς το Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας, έγινε κάποιο παράπονο από συγκεκριμένο καθηγητή Σωματικής Αγωγής,

30

αναφορικά με την ύπαρξη διαφοράς στο μισθό του από αυτό άλλων συναδέλφων του. Κατόπιν επιστολής του καθηγητή αυτού, ημερομηνίας 9/4/89, έγινε κάποια έρευνα και διαπιστώθηκε ότι στις περιπτώσεις καθηγητών Σωματικής Αγωγής που διορίστηκαν με σύμβαση ή επί μόνιμου βάσεως από του σχολικού έτους 1987/88 και είχαν περισσότερα από 9 χρόνια εκπαιδευτική προϋπηρεσία, γινόταν κάποιο λάθος στον τρόπο υπολογισμού του μισθού τους, με αποτέλεσμα να παίρνουν ψηλότερο μισθό από άλλους συναδέλφους τους που βρισκόνταν ήδη στην υπηρεσία με τα ίδια περίπου χρόνια υπηρεσίας.

Το σημείωμα συνεχίζει ως εξής:

"Έχουν γίνει εξυπαρχής οι υπολογισμοί των μισθών των επηρεαζομένων ως ανωτέρω καθηγητών και οι μισθοί που προέκυψαν (πβ.σχετικές καταστάσεις στους οικείους φακέλλους) είναι αυτοί που θα έπρεπε να είχαν δοθεί κατά τον αρχικό διορισμό τους:"

Και μετά την παράθεση της μισθολογικής καταστάσεως του καθενός από τους επηρεαζομένους καθηγητές, καταλήγει:

"Ενόψει των πιο πάνω παρακαλώ να γίνουν οι αναγκαίες ενέργειες."

Το πιο πάνω σημείωμα δε φέρει ημερομηνία.

Σε φόρμα όμως του Λογιστηρίου (Παρ. Η) που φέρει ημερομηνία 7/8/89, αναφέρεται χειρογράφως ότι (1) ο αιτητής από 9/9/88 δικαιούται £3,049 και όχι £3,382 ετησίως, (2) από 1/4/89 δικαιούται £3,160 και όχι £3,382 ετησίως και 3) από 1/6/89-31/7/89 δικαιούται £3,160 και όχι £3,493 ετησίως. Υπάρχει τέλος η σημείωση "Να του αποκοπεί η υπερπληρωμή με δόσεις από τον 9/89 που διορίστηκε μόνιμος. Το ποσό που υπερπληρώθηκε στον αιτητή ανέρχεται στις £648. Στο μεταξύ έγινε στον αιτητή, με επιστολή ημερομηνίας 17/7/89, προσφορά διορισμού σε μόνιμη θέση, από την 1/9/89. Σύμφωνα με την παράγραφο 2

της προσφοράς ο μισθός του ορίσθηκε στις £3,160 το χρόνο από 1.9.89 και £3,271 από 1/5/90 πάνω στην κλίμακα Α8 (Παρ. Α).

Ο αιτητής αποδέχτηκε αυτή την προσφορά χωρίς καμιά επιφύλαξη, με επιστολή του που λήφθηκε, όπως φαίνεται από τη σφραγίδα της, στις 27/7/89 (Παρ. Θ).

Το ποσό των £648 άρχισε να αποκόπτεται από το μισθό του αιτητή μετά το διορισμό του ως μόνιμου.

Είναι ο ισχυρισμός του αιτητή ότι η αποκοπή του επίδικου ποσού από το μισθό του είναι παράνομη, καθότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας δεν πήρε καμιά απόφαση για την αποκοπή του επίδικου ποσού. Η οποιαδήποτε αποκοπή μισθού καταβληθέντος ήδη με απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, είναι δυνατό να αποφασιστεί μόνο από την Επιτροπή, εφόσον ο Νόμος το επιτρέπει.

Οι καθ' ων η αίτηση ισχυρίστηκαν ότι, όταν περιήλθε σε γνώση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας η πιο πάνω καταγγελία σχετικά με το μισθό του αιτητή, η Επιτροπή απευθύνθηκε με σημείωμα στο Γενικό Διευθυντή του Υπουργείου Παιδείας και καλούσε το Υπουργείο Παιδείας να προβεί στις απαραίτητες ενέργειες. Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση εισηγήθηκε ότι καταδεικνύεται ότι η Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας, μέσω των αρμοδίων λειτουργιών της, διεξήγαγε τη δέουσα έρευνα και μελέτη επί του μισθοδοτικού ζητήματος για το οποίο ανέκλυψε το σφάλμα και παράπεμψε το θέμα για τις περαιτέρω ενέργειες στο Υπουργείο Παιδείας όπου διά του Λογιστηρίου του, το οποίο είναι το αρμόδιο όργανο, θα έπρεπε να διορθωθεί το υπάρχον σφάλμα. Το Λογιστήριο του Υπουργείου Παιδείας ειδοποίησε το Γενικό Λογιστήριο για το υπάρχον σφάλμα, ανέγραψε αναλυτικά την αναπροσαρμογή του μισθού και ζήτησε να αποκοπεί από το μισθό του αιτητή με δόσεις η υπερπληρωμή. Η δικηγόρος των καθ' ων η αίτηση, εισηγήθηκε ότι δεν χρειαζόταν περαιτέρω παραπομπή στην Επιτροπή Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας.

ρεσίας για να πάρει άλλη απόφαση αναφορικά με την αποκοπή του επίδικου ποσού από το μισθό του αιτητή με δόσεις.

- 5 Είμαι της γνώμης ότι η αποκοπή και ο υποβιβασμός της μισθολογικής κλίμακας του αιτητή, προϋπόθετε απόφαση της Επιτροπής Εκπαιδευτικής Υπηρεσίας. Απόφαση που έπρεπε να κοινοποιηθεί επίσημα στον αιτητή για να μπορεί ο αιτητής να υποβάλει τις παραστάσεις και την ένστασή του. Τέτοια απόφαση της Επιτροπής, δεν υπάρχει.
- 10 Κατά τη γνώμη μου δεν μπορούσε άλλο όργανο να πάρει τέτοια απόφαση και να ανατρέψει τα δεδομένα με βάση τα οποία ο αιτητής αποδέχθηκε το διορισμό.

Για το λόγο αυτό και μόνο η προσφυγή επιτυγχάνει.

- 15 Θα εξετάσω το δεύτερο ισχυρισμό του αιτητή, ότι υπό τις περιστάσεις η αναζήτηση των καταβληθέντων ποσών προσκρούει στις αρχές της χρηστής διοίκησης. Ο ισχυρισμός του δικηγόρου του αιτητή, είναι ότι οι καθ' ων η αίτηση δεν δικαιούνται να διεκδικήσουν τα επίδικα ποσά ως "αχρεωστήτως καταβληθέντα σ' αυτό", καθότι προσκρούει
- 20 στη Νομολογία. Ο δικηγόρος του αιτητή αναφέρθηκε σε υποθέσεις που αναφέρονται στο Ευρετήριο Νομολογίας 1961-1970, Συμβουλίου Επικρατείας, Τόμος 3ος, Ο-Υ, σελίδα 486, παράγραφοι 1168, 1169 και 1170 που αναφέρουν τα ακόλουθα:

- 25 " - Η μετά πάροδο μακρού χρόνου αναδρομική ανάκλησις αποφάσεως περί χορηγήσεως μισθολογικού επιδόματος και η εντεύθεν αναζήτησις των αχρεωστήτως πλην καλοπίστως ληφθεισών υπό υπαλλήλου χρηματικών αμοιβών είναι νόμω ανεπίτρεπτος ως αντικειμένη
- 30 εις τας αρχάς της ευρύθμου και χρηστής διοικήσεως" 2225/63, 324/64, 487/65, 2332/69, 628/70, 579/71.

- εφ' όσον η εκ πλάνης καταβολή δεν προεκλήθη εξ απαιτητής ενέργειας του υπαλλήλου, αλλ' εκ δεδικαιολογημένης παρερμηνείας των σχετικών νομοθετικών
- 35 διατάξεων προβάντος εις την είσπραξιν των αμοιβών

τούτων, 2226/63, 487/65, 628/70.

- Ομοίως ανεπίτρεπτος τυγχάνει διά τους αυτούς λόγους και η αναζητήσις αχρεωστήτως καταβληθείσης υπερωριακής αποζημίωσης, 92/68."

Επίσης, αναφέρθηκε στα Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου Επικρατείας, 1929-1959, σελίδα 332. Το σχετικό απόσπασμα αναφέρει:

"Εγένετο τέλος, δεκτόν, ότι η μετά πάροδο μακρού χρόνου αναζητήσις επιστροφής των αχρεωστήτως πλην καλοπίστως ληφθέντων παρά δημοσίων υπαλλήλων χρημάτων, τίτλων, αποδοχών, δημιουργούσα απροβλέπτους δι' αυτούς επιρροήν επί των μέσων διαβιώσεώς των αντίκειται εις τας αρχάς της ευρύθμου και χρηστής Διοικήσεως: 85 (33), 274 (39), 47, 1280 (50), 1198 (56)."

Το πιο πάνω θέμα εξετάστηκε στην υπόθεση 297/89 'Ακη Τσικουρή ν. Αρχή Λιμένων Κύπρου, που εκδόθηκε στις 18/12/90 και δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί. Στην υπόθεση αυτή αποφασίστηκε ότι οι Κανόνες που ρυθμίζουν το δικαίωμα της Διοίκησης να αναζητούν αποδοχές που καταβλήθηκαν από λάθος ή πλάνη, υπόκειται σε περιορισμούς σύμφωνα με τις αρχές της χρηστής και εύρυθμης διοίκησης και ακύρωσε την απόφαση με την οποία η Αρχή Λιμένων Κύπρου αποφάσισε ανάκτηση αποδοχών του αιτητή.

Συμφωνώ με το σκεπτικό της απόφασης Τσικουρή (ανωτέρω). Στην προκειμένη περίπτωση, η αναζήτηση αποδοχών που έλαβε υπάλληλος καλόπιστα μετά πάροδο μακρού χρόνου, δεν μπορούν να διεκδικηθούν από τους καθ' ων η αίτηση.

Για τους πιο πάνω λόγους η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται. Καμιά διαταγή για έξοδα.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.